

Ketabton.com

پہر و نئے

مربعہ ممتاز

پروین

رابعہ ممتاز

(قول حقونہ پہ حق دیکوالی کئی محفوظ دی)

د کتاب نوم _____ پروئے
دیکوالہ _____ رابعہ ممتاز
د چاپ کال _____ ۱۳۷۷ھ
پرپس _____ جدون پرپس خیبر بازار پشینور
بیعہ _____ ۱۰۰ روپیہ
کاتبہ _____ محمد رسولہ پینتو اکبری

د موندلو درک

- ۱- یونیورسٹی بک ایجنسی
خیبر بازار پشینور
- ۲- معرفت عبد اللہ جانہ مغموم
د اکخانہ شاہین تاون
یونیورسٹی روڈ پشینور

د کورقونہ نمبر : ۵۷۰۳۳۶۹

”دُعا“

دَ حَيَا د رنھا کانو ترجمانه
دَ پرونو پرا وُنو شگهيانه

دَ مغموم صاحب تياره تياره کاله کبني
يو چيوه ده خدا دِي تل لري رونبانه

سید صابر شاه صابر
برته کات

پروٹے

پہ جنازہ می سپین پروٹے خورد کری
زہ خو لہ کورہ جا پروٹی نہ حُم

زما د مینے قاتل گری سرتور
زہ پہ پروٹی ہر وخت سخ پتوم

د بید نامہ داغ بہ راپوری کوئی تا
پام چچی پروٹی لہ می لاس راؤنہ

کلہ می تور کلہ می سپین پروٹے
ستاد نظر نہ داسی خان پتوقا

فہرست

صفحہ	یکے	شمبر
۹	عبداللہ جان معوم پر پروئے	۱
۱۳	رابعہ ممتاز منہ	۲
۱۶	خانہ کعبہ (نظم)	۳
۱۸	حُم دمینی نہ نن (نعت)	۴
۲۰	د عوا لور (نظم)	۵
۲۳	بیا د او بنکو زور دے پیوس مہ کوہ (غزل)	۶
۲۵	پہ تورو نیو شیو کبئی دید نونہ ٹومرہ کپئی (غزل)	۷
۲۵	راشہ اشنا عمری کم دے	۸
۲۶	دخیل کبئی نصر کورونہ (نظم)	۹
۲۹	مشران (نظم)	۱۰
۳۰	زما زبہ ماتہ کاسہ دہ (غزل)	۱۱
۳۲	مخ پچی رانہ پست نہ کپچی خطا نشی (غزل)	۱۲
۳۳	ستاد غمونو سرہ لوچی کوم (//)	۱۳
۳۴	داستاد راتلو لاری کلبہ بی پی و پری رو بدی شی (غزل)	۱۴
۳۶	نوچی دنیا (نظم)	۱۵
۳۸	ستاد مین پی مشال لاس کبئی (غزل)	۱۶
۴۰	زبہ می ہر وختی و و بہ بی (غزل)	۱۷
۴۲	تمغہ امتیاز دی میارک شہ (نظم)	۱۸

۴۵	نه به د باران نه د بلی نه د سیلی قیصی	۱۹
۴۶	خپل قسمت نه خبر نه وم (غزل)	۲۰
۴۸	قسمت (نظم)	۲۱
۵۰	خیالونه و سوسې (نظم)	۲۲
۵۳	تاله به لالیه په لیمو درشم (غزل)	۲۳
۵۴	کور د بیلتون خورشه دا ئې شخه او کوږه (غزل)	۲۴
۵۶	د کلو لخته	۲۵
۵۷	ماته نو په سترگو اشارو خبرې مه کوه	۲۶
۵۸	رور (نظم)	۲۷
۶۰	زړه ئې د د غوښې شخه دکانې نه نو جوړنه دے	۲۸
۶۱	ستاد مینې د درېو تکیو په قلا کښې یه ناسته (غزل)	۲۹
۶۲	د اختر ورځ (نظم)	۳۰
۶۳	سماينه ئې پکارده نور ئې هڅم نه دي پکار (غزل)	۳۱
۶۴	د آسمان لمنې سرې شوې (غزل)	۳۲
۶۶	په هرڅه به تېرېږي دنېک نو ا کمه دې نه وي	۳۳
۶۷	وارخطا وارخطا گوځم (غزل)	۳۴
۶۸	خپل خپلوان (نظم)	۳۵
۷۰	لوپسته	۳۶
۷۱	خط	۳۷
۷۲	د ژوند جو نگرې کښې ویرېږم مه زه (غزل)	۳۸
۷۴	زما د زړه په آینه کښې ته ئې	۳۹

٤٥	حُني خلق (نظم)	٤٠
٤٦	شته په سپر لي کښې وږ مڼو ته شته د	٤١
٤٧	ته چې پکښې نه ئې اشنا زه په خلقوڅه کوم	٤٢
٤٨	مور (نظم)	٤٣
٨١	د بنو دسر دپاسه (غزل)	٤٤
٨٢	نن د باران شپه روږده شوه چورې (غزل)	٤٥
٨٣	بنه اخلاق (نظم)	٤٦
٨٤	په ليمو باندي راواوېي (غزل)	٤٧
٨٦	گيله دې په سر سترگو دې گيلې سره به گورو	٤٨
٨٧	ستامينه لاليه دروغ ژنه شوه (غزل)	٤٩
٨٨	لور (نظم)	٥٠
٩٠	شپه د انتظار (نظم)	٥١
٩٤	لوبه (نظم)	٥٢
٩٥	لوبه (نظم)	٥٣
٩٨	فرياد (نظم)	٥٤
١٠٠	شاهيت (نظم)	٥٥
١٠٣	يادونه اميدونه (نظم)	٥٦
١٠٤	پښتون (نظم)	٥٧
١٠٦	نصيحت (نظم)	٥٨
١٠٨	مينه چې پيدا شي فنا کړي نه (غزل)	٥٩
١٠٩	تا چې په سگو سگو کښې تېره کړه (غزل)	٦٠
١١٠	مينه (نظم)	٦١

۱۱۱	ستاد کبر انتها ده ته پوئے نه ئي (غزل)	۶۲
۱۱۲	دا چمن (نظم)	۶۳
۱۱۵	گيله (نظم)	۶۴
۱۱۸	بگاہ ئي د آسمان ستوري په چپه نوله شمېرل (غزل)	۶۵
۱۱۹	زوي مورته (نظم)	۶۶
۱۲۱	د ژوند په دې کتاب کښي نخبه کوم يو حائ کښي کېږم	۶۷
۱۲۲	نبره ستاد ميني دهر چانه زه پشومه (غزل)	۶۸
۱۲۳	په هر طرف چي ئي نوره به ستا دلاس هماسم (غزل)	۶۹
۱۲۴	نواره زندگي شوه په غمونو په فکرونو (غزل)	۷۰

”پروئے“

درابعه ممتاز د شاعری دویم کتاب ”پروئے“ ساسو

په وړاندې دے - حقیقت دادے چې د ممتاز د ”سپیلني“
کتاب شاعري کله هرثو فني کمزوری لرې خو ددې خبرې نه
انکار نه شي کېدے چې لوستونکو د فني کمزورۍ باوجود د
سپیلني شاعري د پره خوښه کړه او کتاب چې په دې پره مينه
واخستو او وې لوستو - درابعه ممتاز دویم کتاب ”پروئے“
لکه چې دنوم او چاپ په لحاظ ښکله دے - دغسې چې شاعري
هم ښکلې ده - زما په خیال چې دې کتاب کېنې شاعري د
لوستونکو د اعتراض د پرخيال ساتلے دے او کوشش چې
کړے دے چې هر يو شعر دې په ناپ تول پوره وي -

د ”پروئي“ شاعري په هر لحاظ سره د ”سپیلني“

د شاعري په مقابله کېنې په ناپ تول پوره ده - په غزلونو
کېنې نوي خيالات - نوي جذبات روني استعمال
کړے شوي دي او کوشش په کېنې داشوے دے چې د
”پروئي“ په شاعري کېنې جدت راپېدا شي - او رابعه
ممتاز په خپل دې مقصد کېنې تر دې پره حده پورې کاميابه
شوي ده - د جدت سره سره د پښتني ماحول خيال هم

ساتلے شوے دے - د مثال پدے طر، دا شعر ونه به ئي وا خلو -

چي لور دېوال ته خپي فونبکا پښي به دلري

پد دي پښتو دېوالونو دراز خبري نبي شي

يا

د مينې سوال جواب چي د دېوال د پاسه (وشي)

کد خبر وي که کچه وي دېوالونو شموره نوند کوي

دېوالونو د پښتني کلچر يو اهم جز دے او بيا کچه دېوالونه

خو د پښتونخوا د لارو کوڅو اصلي نقشه راکاښي -

ممتاز په خپلي شاعري کښي د پښتو ژبي دود دستور او د

لفظونو د استعمال د پرخيال ساتل دے (ورما پد خيال چي دا د

دي خبري ثبوت دے. چي د "سپښلي" نه پس شاعري کوشش

کړه دے چي د پروني شاعري د فن هغه ټولې تقاضې پوره

کوي چي د کومو په حقله به اکثر د لوستونکو دا اعتراض

کولو چي د سپښلي شاعري کښي فني کمزوري دي -

زما پد خيال چي د "پروني" په لوستر به د لوستونکو

دا کيله تر د پرد حده پوري ورکد شي دلته به زه د لوستونکو

د تسلي د پاره درابعه ممتاز د مختلفو غزلونو نه يو شو

شعر ونه پښ کوم -

۱- - دامه وريه چي زه ستا په خبر ونه پوهېږم

پد تته تته شربه دراز ونه شموره نوند کوي

۲- د جوتنگري لوگے بنہ دے
زہ ٲي اوشکو سرہ مل کيہ
معدوتہ بہ زہ شدہ کيہم
چي زہ يم پکني پر پشانه

۳- د بنگر و شرنگا چي اوري
د سگو چي خبر نہ شو
آ زما سادہ جانان چي
پد کوم جھانا کني اوسيري

۴- ما پد گودر چک منگے بيا کيسو دو
ستاد شملي ول راتہ بنکار بي نہ
دغزل نہ پس د ممتاز د نظم پد ميدان کني تگ ہم ردې
د شاعري د پونج والي دليل ورکوي - حقيقت دادے چي حني
حني نظمرتہ نو دخيال تو او جذبات تو پد لحاظ زہ شاہکار
گنيم - لکے " لوپتيد " " بنتون " " قسمت "

د نچس کلي خري کورونہ او داسي نور چ پر نظمونه چي
کو شاعرانو بد دا مونسوعات چپر لي ويا - بھر حال درابعہ
ممتاز دويم کتاب " پروتے " ستاسوپد بکني دے او
ورسہ د نچس دريم کتاب " گلونہ پانچي پانچي " د چر

زر د چاپ کولو اراده هم لري - خدا ته دې اوکړي چې د
رابعه همتان دريم کتاب هم دې پر زر چاپ شي او د
پښتو په شاعرۍ کې د يو بل نوي کتاب اضافه وشي
والسلام

عبدالله جان مغموم

منڻ

ما ڇي خپل اوائلي ڪتاب ”سپڻي“ ڇاپ ڪولو نو دا
 اُميد ڀانه و ڇي ڀنڀانڊ رونهه خو ڀنڀنڊي به زما د ڪتاب سره
 دومره مينه اوکري - نوزو د ڀنڀنڻو روڻو تو ڀنڀندو ڇڀره منڻه
 ڪوم ڇي روڻو عموماً اوڻو ڀنڀندو و خسرماً زما ڪتاب پڊ ڇڀره
 مينه واخستو او وڃي لوستلو او زما دومره حوصله افزائي ڇي
 اوکڙه ڇي نڻ داد ڇي زه خپل دويم ڪتاب ”ڀڙوڻي“ پڊ ڇڀڙو
 ڇاپ ڪوم ڇي روڻهه خو ڀنڀنڊي به د ”ڀڙوڻي“ سره هم دومره
 مينه اوکري لکه ٿومره ڇي ڇي د ”سپڻي“ سره ڪڙي وه -
 او زه بد دڊي جوگه شم ڇي خپل دريم ڪتاب ”گلونه پانهي
 پانهي“ ڇاپ ڪولو ته ملا او ترم -

زما دا وڻي ڪتاب ”سپڻي“ پڊ لوستون ڪو ڪڻي د
 تو ڀنڀندو و شمڻي زيات و او زما پڻه خيال ڇي پڻه دغه ڪتاب
 ڪڻي زما زياته شاعري د ٿو ڀنڀندو و مياند و سره د تڙلو
 مسئلو او ڪشالو پڻه حقد و نه تو ڇڻه پڻه ڪڻي شمڻي ڪڻي تو ڀنڀندو
 ڪتاب واخستو او وڃي لوستو او پڻه دڊي رنگ ڇي د ڪتاب
 عزت افزائي او زما حوصله افزائي اوکڙه د ”سپڻي“ د شاعر
 پڻه حقد ڪڻي روڻو دا راڻي ٿر ڪڻه ڪڙي ده ڇي ڪڻي شعرو

د فن تقاضې نه پوره کوي. نو ما دې روڼو ته دا دليل وړاند
 کړه وچې زه د شعر د فنې تقاضونه زيات مقصد له اهميت
 ورکوم په دې وجه کې فنې کمزور ته زيات خيال نه و
 ورکړه. کېدای شي چې اعتراض کونکو روڼو زما دا دليل نه
 وي خو بن کړه نو په دې وجه دې حل د "پروڼي" په
 شاعرۍ کېنې کې د مقصد سره سره د فنې تقاضو هم خيال
 ساتل دس او طمع لومړې د لوستونکو دا گيله به ورکه
 شي "پرونه" هم زما غزلونو او نظمونو مجموعه ده -
 په نظمونو کېنې زما خو بن موضوعات گڼه کور - نغره
 او جارگه دي - او يا کې لورنځور، مور او زامن دي - په
 اکثر و نظمونو کېنې ما دغه کردارونه د موقعې په مناسبت
 سره ستايلې يا کښلي دي - نو ستاينه په کېنې زيات او
 غندنه په کېنې کمه ده -

ما په خپله شاعرۍ کېنې مينې له اهميت ورکړه
 دس او کوشش کېنې دس (هغه د پير گوهر يو نظم
 دس) زه غواړم چې قبوله دنيا مينه مينه شي " چې
 د مينې پېغام هر چاته اورسوم او د هر لوستونکي په
 زړه کېنې د مينې دا پېغام ځاې او نيسي -

د لوستو خداي نه دا طمع لومړې پېستا نه روڼه
 خو پندې به د "پروڼي" سره هم دومره مينه او کړي لکه
 چې د "سپلني" کتاب سره کېنې ده او زما به دومره

حوصله افزائی او کوئی چچی خیل دریم کتاب " گلونه
پانہی پانہی " ہم در توره چاپ کویم -
انشاء الله

رابعه ممتاز

خانه کعبه

دائله کورې تاوېږم له تا
خانه کعبه پي زارېږم له تا

دائله کوره ارمان مې ته وې
اودخون زړگي درمان مې ته وې

لکه گل هسې غوړېږم په تا
دائله کورې تاوېږم له تا

دائله کوره سودا مې ډېره
درنه تاوېږم کښه مې ډېره

لکه دشعې ژړېږم په تا
دائله کورې تاوېږم له تا

دائله کوره عزت دې ډېر دے
په ټول جهان کښې شهرت دې ډېر دے

لڪه ڊپرڻي وريڻم پيءُ تڙ
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له تڙ

ارمان ۾ نشته ڊڊي نه سڀوا
چي بس راحمه مڪي ته بيا بيا

چي هر چڪر کڻي ڄا وريڻم له تڙ
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له تڙ

بنار دمڪي به هر ڀرومه ڄنگه
دا باقي ڙوند به ٿرومه ڄنگه

ممتاز به ڄنگه صبريڻم له تڙ
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له تڙ

نعت

د مدینې منورې نه درخصتې پیه وخت

حَم د مدینې نه ن

داسې راته بنکاري زړه مې بیل شو د سینې نه ن
حَم د مدینې نه ن

ثومره موده ما په دغه طمعه تېره کړې وه
شپه ورځ مې یو کړې وه
ډېره وار خطاشوم چې خبرشوم دې نېټې نه ن
حَم د مدینې نه ن

زه خو د مودو نه دراتلو په طمعه ناسته وم
هر غم نه زه خلاصه وم
څنگه به ځان صبر کړم د دې خوږې قصې نه ن
حَم د مدینې نه ن

ما خود نبي ^{صلی اللہ علیہ وسلم} دربار کبني لڻ ۽ ورڃي ٿي ڪري
ٿو ورڃي ۽ ٿي ڪري
داسي رات بشاري تن ۽ ڪم دڙي چيني نه تن
ڪم دمديني نه تن

ماو ۽ چي نبي ^{صلی اللہ علیہ وسلم} نه به ذرڪه حالونه وائمه
شبهه ورڃ به ڪيا ۽ مه
ذرڪه ۽ ڊپر نوگيري چي زڪ ڪم پاڪي روضي ته تن
ڪم دمديني نه تن

دَحْوَا لَوْر

ستالقب دَ فرشتو د دے
پنه جنت کنيې ته پېدا ځي
ته خواهش د بيا بادم وځي
په نامه باندې حوا ځي

ستا د پښو لاندې جنت د دے
نيک اولاد له لوءُ نعمت د دے
ته ريشتيا، چي ځي بها ځي
په نامه باندې حوا ځي

که ته لور ځي نو رحمت ځي
که ته خور ځي نو راحت ځي
د خاوند د کور رڼا ځي
په نامه باندې حوا ځي

دنجیل کور ۾ ٿو کيڏاره
د ڀڄو ۾ ته غمخواره
هر ٻي ٻاندي قدر ۾
په نامه ٻاندي حوا ۾

د انسانن په تخليق کيڻي
هان سره کوي خدا ۾ شامله
په رضا خدا ۾ رضا ۾
په نامه ٻاندي حوا ۾

چي ستا کور پر ۾ آباديڻي
مال اوسردي کي زار ٻيڻي
ته د صبر انتها ۾
په نامه ٻاندي حوا ۾

هغه کور گل و گلزار شي
چي ستا په کيڻي روزگار شي
ته د خوب زريگي شفا ۾
په نامه ٻاندي حوا ۾

هره سخته تپروي ته
نور نيد کور ابادوي ته
ته د صير انتها ئي
په نامه باندې خوا ئي

د کور پچې خه بامېر وي
که هر شومره په تا ډېروي
په خدا ئي ته بنگلا ئي
په نامه باندې خوا ئي

په تخليق کبې د انسان
خدائے ستا واغست امتحان
په رضا د خدائے رضا ئي
په نامه باندې خوا ئي

ممتاز داسې کار اونه شي
ستا نامه بيد نامه نه شي
ته ساده د دې دنيا ئي
په نامه باندې خوا ئي

خان سا ته له هره توره د دنيا د هر پېغوره
همسې وې وړ خطا ئي په نامه باندې خوا ئي

بیا د اوبشکو زوردے ٲیوس مه کوه
وران ٲی ذریه کوردے ٲیوس مه کوه

ٲول بدن لوکے شولمه نه شو مه
دالاحتکه اوردے ٲیوس مه کوه

ته ٲی ٲی ٲی بکا سیا کتوله تلی
هغه محفل خوردے ٲیوس مه کوه

سترگی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی
ورک دکو خوردے ٲیوس مه کوه

مه کوه ممتاز ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی
هرشوک ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی

24

په تورو نیمو شپو کې دینو نه شو مره خوښ کړي
یو بل سره چې اوشی. - اولونو نه شو مره خوښ کړي

د امة وایه چې ستا په دې خبرو زه پوې نه شوم
په تمه پمته ژبه بیانونه شو مره خوښ کړي

د مینې سوال جواب چې د یو بل سره پرې اوشی
که خبر دي که کچه دي د پوښو نه شو مره خوښ کړي

زموږ د صحبت قصه هم دلته نن پوره شه
زه ستا یم ته زما دې دا قولونه شو مره خوښ کړي

ارمان چې هغه تیر ساعت نو بیا په بېرته راشی
د مینې د کتاب زاپه با بونه شو مره خوښ کړي

ممتاز په صحبت کې تانه روستو پاتې نه شي
راخه د وفالار کې مزلونه شو مره خوښ کړي

راشه آشنا عمر مڇي کم دے دے راشه
ذره دينا کڻي مڇي تور تم دے دے راشه

ما خو چل زره په تسلو اوده کړو
خوپه زرا دسترگو نم دے دے راشه

نن چي مسکه دانه له ورايه شوپي
د تندي يک مڇي جوړي سم دے دے راشه

آسمان کڻي ستوري په خندا شو کله
زما په زره کڻي خوما تم دے دے راشه

ممتاز زره مڇي په سلکو اوده شو
حکله درزار مڇي لب کم دے دے راشه

دخيل ڪلي خپ ڪورونڊ

نن ٻي بيا پيه زرهه وريبي ، دخيل ڪلي خپ ڪورونڊ
هغه گهري وڃي لاري ، هغه برڪوز مالتونڊ

ادبر دامن پيه خواڪي ، مونڙه لوڻي به ڪوڻي
نه پيه مونڙه ڇا اواز وه ، نه زمونڙه ڇا خاڪار وه

مور وپلار به ٽپوس نڪرو ، چي ته ڪوم هڻي وڻي ولاڙه
داجمات ديه ڪه جرهه وه ، چلن لارهه ده ڪه سارهه

هريو ڪورڪي به ماما وه ، هريو ڪورڪي به بيو وه
داهول ڪلهي بيو ڪور وه ، داهول ڪلهي رور وخور وه

ڪه به ڇا ڪره بنادي وه ، داهول ڪلهي خوشحالي وه
ڪه به ڇا ڪره خه غم وه ، هريو ڪس به سترگي نم وه

ڪه به جنگ وه ڪه جهگهه ، يابه بل خه منله وه
مشران به ٽول راهول شو ، دهغو به فيصله وه

کشان به ٻي ملامت ڪرڻ ، پوي به ئي دوي به هر صورت ڪرڻ
روغن جو ڀرڻ به زراوشوڻ ، دشمني به پاڻي نه ٿوڻ

مسافر ڪه به ٿوڪ راغلو ، ڇي به ئي کلي کڻي خپل ٿوڪ
ڊڄري ٿوس به ئي اوڪرو ، بيا به هلته کڻي ميلهه وه

دهر ڇا به دغه فرض وه ، ڇي دے اوڻ ڇا ٿي نه ٿي
ڪڏه ڇي بيان اوڪڻ شمل ڇي ، ميلمستيا ڇي ددڪ اوڻي

ڪله ڪله به ڇي پلار هم ، ڪورتنه راغلو ڇي تلوار هم
ڇي جمات کڻي مسافر دے ، ڇي راغلو د سفر دے

بندوبست دڇوڇو اوڪري ، ڇه ڇا ڇه ڪري ڇه توڏ ڪري
ڪوري اوڻ ڇا ٿي نه ٿي ، زمونن ڪله به ئي خوڻن نٿي

نڪ ڪوربه خفه ڪڍ لو ، نه ميلمه به شرم ڍلو
ڊڄرڻ مينه ڊڄر عزت وه ، د خلوص نه ڊڪ آفت وه

نن ڇي بيا ڇه زره ڇي ڇي
د خپل کلي ڇه ڪوروننه

زما هغه وخت ياديني ، هغه خلق مي ياديني
هغه خلق چرته لارل ، هاغه خر کورون دوران شول

خه بنکلي شوي خه کورون ، د بخو خينتو برجونه
آچه لاري بخي شوي ، دهر چا بيلي کوخي شوي

ديوبل نه خان اونغاري ، خيل غمخوران له ژاري
دهر چا شوچر کارونته ، دهر چا شويل کورونته

نه دور خور محبت شته ، نه دپلار مورخه عزت شته
په نفرت هر چاته گوري ، دهر چانه دوي مرروي

هر يوکس دبل نه تنگ دے ، خيل پردی سره په جنگ دے
زما دوي ته زره تنگيري ، زما خيل کله ياديني

زما هغه وخت ياديني ، زما هاغه خلق ياديني
خدايه داخنکه ژوندون دے ، هر يوکس دخان نه تنگ دے

دمتاز داسي خان حاني شوه

په ژراهم سود نه کييري

نن مي بيا په زره ورييري

دخيل کلي خري کورونته

مشران

پڇي زمونڙا مشران وو هغه خه شو
ددي کلي پڇي زبرگان وو هغه خه شو

پڇي بي شانده مينه ئي مونڙ سره کوله
پڇي په مونڙا به ډرگران وو هغه خه شو

مسلي جي به ئي زمونڙا حل کولي
نن هرکار ته مونڙ حيران يو هغه خه شو

پڇي دهر غريب ډپاره مور و پلار وو
پڇي ډول کلي خيلوان وو هغه خه شو

مستان مونڙ به چاله خه تسلي و رکرو
مونڙ بچيله ډر پرديستان يو هغه خه شو

30

زما زبہٴ ماتہ کاسہ دہ
پرچی لور پہ لور ٿوڇي دي

د دردوتو د غمونو
خهٴ غمڙي شان قصي دي
کله صبر کله اويني کي
ننداره د زبہٴ گو مه

خهٴ پرېشانه دي ونٿونه
خهٴ پرېشانه وڙي شي دي

دا د اويني کو سڀا بونه
حوصلي به ٿي لاهو کري

په علاج ٿي نه پوهين م
د ژوند سختي مرحلي دي

31

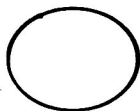
ستاد مینې مثال لاس کبې
په تیرو کبې یم روانه

تایه کوم خائے کبې پېدا کړم
اے زما خوبه جانا منه

خائے د زرونو خبردار دے
ته ددې نه خبر نه ئې

زه به تاله خدایه غوارم
اے زما یاره نادانته

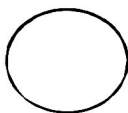
د خوبونگرې لوږې بنه دے
زه ئې اوښکو سره مل کړم

مخ چي رانه پٽ نه ڪوي خطائشي
مرهه به شم دغمه بي وفا نشي

تڪ خوزما زرهه ئي زما مينه ئي
پام ڪوهه جانيه دبل چا نشي

ستا په وعده ويا دلته راغليم
هسي نه پرون پشاني رانشي

ستاد غمونو سره لوي کوم
مرا وو کلونو سره لوي کوم

ستا دراتلو په انتظار کيني کله
د پرو فکرونو سره لوي کوم

بي د غمونو چي نور هڅه نه لري
داسي بختونو سره لوي کوم

د خپل زړگي د تسلي دپاره
تېرو وختونو سره لوي کوم

د بيلتانه په تورو شو کيني ممتاز
د زړه زخمونو سره لوي کوم

34

داستا دراتلولاڙي ڪلڪ ٻنهي ڇڙي اوڀر ڏي شي
ڇي نه ڏي سوال جواب وي نه راتنگ ڏي بيا ڀڳي شي

داختله محبت ڏي ٻول نما ڊپاره خواست دے
اول ڏي خدا ڏي نه عوارم بياره بار باند ڏي جهر ڳي شي

زه جواب در ڀسي نڪرم ، جانيه خيله راشه
زره ڀي تانه ڪيله من ڏي چور ڳي ڀي ڪيلي شي

ڇي لوڙ ڊيوال ته خيڙي نو بڪار ڀري تي به دلري
ڀه ڏي چيتو ڊيوالونق دراز خيڙي ٻني شي

دلخه ڇي دمودو گيلي پٽيله ڪرو هواري
ڇي خندا خندا ڏون شي رنگيني ورجي شي شي

دا ساخفگان په هائے دے، خوز ما به هم برن اواري
ڇي ته راشي زما خواله نو ياري دي گيلي شي؟

ممتاز درته دانگ وائي راڃي صلح او ڪرو
ستامينه سيلانه ده په هر بنگي مح لسي شي

نوې دنيا

راځه چې دواړه ځان له يوه نوې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه بڼه دنيا جوړه کړو

دې دنيا کې هېڅ نشته غموږ دي فکرونه دي
دې دنيا کې هېڅ نشته دردونه تکليفونه دي

دلته مينه نشته خداييگوشي هوسونه دي
دلته مينه نشته دلته خوشي مطلبونه دي

دلته څوک د مينې اصليت نه هم خبر نه دي
دا خوځناور دي ته به وي هېر و بشرنه دي

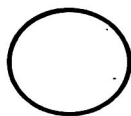
راځه چې دواړه ځان له يوه نوې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه بيله دنيا جوړه کړو

يوه داسې دنيا چي پکښې د واره زړونه يوشي
يوه داسې دنيا چي پکښې دوه روحوونه يوشي

هلته کښې به ته اوزه ديوبل ځني قربان شو
هلته کښې به مونږه دخپل خون زړونو درمان شو

راځه ممتاز چي د واره يوه تمې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه ښکلې دنيا جوړه کړو

38

ستاد مینې مثال لاس کښې
په تیرو کښې یم روانه

تایه کوم خائے کښې پیدا کوم
اے زما خوبه جاتانه

خائے دزرونو خبردار دے
ته ددی نه خبر نه ئی

زه به تاله خدایه غوارم
اے زما یاره نادانته

دجبونگری لوږې بنه دے
زه ئی اوښکو سره مل کوم

محلونه به زه خه کرم
چي زه یم پکینې پرېستانه

ممتاز ستا نصیب خراب دے
که ته فکر ورته اوکړې

خپل جانان دې تپوس نه کړې
گیله مه کړه د بل چا نه

*

ذره ٻي هر وختي ڇو بيڙي
هڻج علاج ٿي نه ٺڪاريڙي

ڊي خيل ٿوند ته ٻيم حيرانه
ڇي په ڇه سخته ٽيريڙي

ٺاڪوڊي ڊي ڇي راياد ڪرم
دباران په شاني ٿارم

د غمون په مگرداب ڪنڀي
مي ڏوند ڪشتم تاويڙي

ٻي ڇي او ٻي قدري خو
اوس د خلقو ڪاروبار شو

د دنیا په دې بازار کېږي
اوس هم داسودا خرڅیږي

ستا یادونه زما زړه کېږي
و آسمان له ستورو ډیر دي

ته خبر نه یې جانیه
زما زړه تومره خوبیږي.

ممتان ټوله دنیا چاڼ کړه
یوهم درد یې پیدا نه کړو

چې غمونه ترېنه واخلي
داسې ټوک نه پیدا کیږي

تمغہ امتیاز دِ مبارک شہ

خیل خاوند عبد جہا مغموں تہ د تمغہ امتیاز یہ اہستو
— عقیدت پرزوئی — (مستان)

اے دلور ہمت انسانہ
ستا ہمت تہ ہی سلام دے

اے پہ ہرچیا مہربانہ
ستا عظمت تہ ہی سلام دے

تہ پہ کلی پہ وطن کینی
چی پہ بنہ نامہ یادہری

کہ دے دور کہ دے تریورد
تہ دہرچا پکارہری

تہُ دڪوڀي خاورڀي ڄورڀي
تا کڀني ڪبر غرور نشته

پهُ دشتيا ڇي فرسته ڀي
ستا ڪتو کڀني ضرر نشته

ڇي هر ڇاڪُ کڀني تہُ نن ياد شوي
پهُ تا فضل د الله دے

مبارڪ شه سلامت شه
دا آوز لهُ هري خوا دے

زڪُ غازي، شعيب تہُ ڪورم
خوشحالي تہُ پهُ خندا دي

ڇي ضياءُ ڀي هم ڪورنل شو
نعمتونہ د الله دي

شکر او باسمه چ پرزۀ
خدايے تعالیٰ ته په سجده شم

پول غمونه رانه هېرشي
په الله الله اخته شم

خوشحالی دې خدايے نصیب کړه
اے زما د ژوند ملگریه

مبارک شه مبارک شه
دمتار د سر ټیگریه

خوښدو روښو او بچوته
دا اعزاز دې مبارک شه

ته لائق د دې اعزاز وي
دا امتیاز دې مبارک شه

نه به د باران نه د ږلمې نه د سيلې قيصې
مانه به ته نکرې اے آشنا ډېې وسې قيصې

زه به ستا خبرو ته بگاڼه صبا غونډ غونډ شمه
ته که پکښې نه کوې آشنا چرې پر دې قيصې

ماسره خوشه ورځې دا غم د اے لاليه چې
هسې نه ټوک او کړي ستا زما د آشنا يې قيصې

يوځلې په مونږ که هغه تېر وختونه بيا راشي
اوبه کړو يوبل ته د خواني اددمستې قيصې

مينه نوسور اور د سرې لېږ دې زه يې اوسومه
ماسره خو نشته د خندا او خوشحالي قيصې

نن که چرې ژوند وه دهغه وعدا رشتيا شوله
اوبه کړي مټان ته خو د مينې پخواني قيصې

خپل قسمت نه خير نه دُم
چي به داسې خراب هم وي

چي آشنا به جدا کيږي
ژوند به داسې عذاب هم وي

که په لنډو لارو لار شپي
نومرل ته نه دسپڼې

د پټو ټولو په لار کښي
لختي هم وي اعراب هم وي

ستاد پير به کار اونه کړي
د تقدیر مالک نو هم شته

د تندی ذکرینو خان له
یو چور شوے کتاب هم وي

د خدائے و رکړه چې بها ده
ممتاز شک پکښې اونډه کړې

د غریب عاجز ناداره
په تندی کښې محراب هم وي

توگل په الله اوکړه
داروان شه د زړه سره

په دې تکو تورو شپو کښې
خلید ونکه مهتاب هم وي

قسبت

هغه پيغله ڇي ډېره موده د يو په نامه ناسته ده - او بيا
بل ته ورترغاره کړې شوه - (ممتاز)

ستا په نامه ناسته اوس د بل شومه
زه دکه کورې ادل بدل شومه

اوسوزه قسمت د لوبو اوسوزه
څنگه رنگ په رنگ خاورې نجل شومه

زه پټه لومې پټه مېسه شومه
زه ڇي د نصيب په اورجل بل شومه

تخت او تخت خود ورپه د خدایه لاکټي دي
ستره ددي ژوند د سخت مزل شومه

هره یوه ډرز د بېلې سخته وي
پانې پانې زه کله دکل شومه

گرځم په خيالونو په سوچونو کېتې
څنگه ناخبره زه د بل شومه

کړېنې د قسمت ممتاز وراينې نه
شومه زه واده خوپه کوم چل شومه

خیالونہ وسوسہ

سیم پہ کومہ ہوا مستہ
زرہ پہ کوم خیال کبھی روانہ

» دنیا پہ » پی بازار کبھی
ناخبرہ » خپل حاستہ

ماوہی پی تل خوانی بہ وی
پہ رنگ رنگ خوشالی بہ وی

نہ بہ غم نہ بہ فویا وی
ہریوکس بہ پہ زرہ بنا وی

مور پلار به وي خپلوان به وي
خوابه ښکلي دوستان به وي

هم به کور هم به مالت وي
ډېر به مينه محبت وي

نوچي رودو دخت تير يري
نوغونه يي ډير يري

نه يي پلار اونه يي مور شته
نه يي دور شته نه يي خورشته

نوښدي روښه يي جدا دي
هغوي ټول دبلبل چا دي

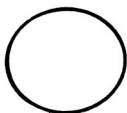
تصوړ کښي يي گرځي يري
د بابا کور يي ياد يري

په خوبو خو کښي يي راشي
په ژړا يي شپه سبا شي

دې نه پس به خه رنھا شي
دې نه پس به خه ښکلا شي

اوس دمرگ راسره غم دے
اوس مي خدايکو عمر کم دے

ممتان خدائے دي عفه اوکړي
اوس خوهر وخت دا دعا کوم

تاله به لاليه په ليمو درشم
تاله به په غنوپه اغزو درشم

ته د اختر مياشتې بختورې ته
ستا کتوله زه به په يلو درشم

ماته پخواني خبرې مه يادو
زه به هم بيا جانه په گيلو درشم

ستا خفگان چې ياد کړمه پښېمانه شم
زه به اوس لاليه په جرگو درشم

خان به په پروفې کښې راپټ کړمه
زه به دې ديدن له په پر دو درشم

تاسره ممتان چې وعده کړې ده
تاله به د غنوپه چچو درشم

کور د بیلتون خورشه دای خه اوکړه
اوس پی دے دنیا کښې زړه لگېږي نه

زه دې په دیدن پسي رنخوره شوم
ستا دراتلو لارده چې لنډیږي نه

راشه داختر ورځ به رنگینه شي
بي له تانه زړه مې خوشحالیږي نه

ماله چې راچې نوپه رحما راشه
تکو تورو شوکتې دیدن کیږي نه

ما په گودر ډک منگه بیا کېښودو
ستا دشملې ول راته ښکارېږي نه

ستنا زما خبري ڏي اوري راوري
ويمه چي ربار ڏي حصارين نه

زه به ڊاگيلڪ ڊرته بل وقت اوکرم
خدا ٿي ڳوڻو ڳيلو ٿوڪ خوشحالين نه

ماسم ڊما بنامه اوري بل خور ڪرلو
راشه ڀٽ تياره ڪيني ٿوڪ بنڪارين نه

ڪلڪ وڃي ڊرڇم او ڪلڪ نه ڊرڇم
بنه شوه چي ممتار لپوني ڪين نه

دَکَلو لختہ

پہ لارہ جی ٿولہ دپیربی کنہ
پہغلہ یواچی دہ ویربی کنہ

جانہ ڳی سترگی نہ او چتی
مرگی تہ گوری چی شرمیری کنہ

د تود اوریل گلان جی پتہ کرہ دو رو
د روہو خور دہ بد نامیری کنہ

پہ پیستو لچو جی بنگری مزہ کہ
دَکَلو لختہ دہ ماتیری کنہ

پروئے جی تاؤ کرو لہ لُحان نہ ممتان
کلی دہ پامنو کتی پتیری کنہ

ماتہ تو پئے سترگو اشارو خبرې مکوه
ماتہ دچا مخکينې دکيلو خبرې مکوه

هرڅه چې تۀ واپې راتۀ اووايه پۀ داکۀ نن
بيا راتۀ پۀ لارو پۀ کوڅو خبرې مکوه

ستازمادوزهار د خان پۀ دې باندي لږ پوې کړتۀ
ماسره د خلقو د خبرگو خبرې مکوه

اووايه پۀ داکۀ نن چې هرڅه ستا پۀ زۀ کينې دي
بيا د بچوسو لاندي داوېو خبرې مکوه

ژوند خو زمانيل د مۀ پۀ نېته باندي به ختم شي
ماتۀ ددعا او دخپرو خبرې مکوه

زۀ د ممتاز مخکينې پۀ شېو شېو ژر لے شم
ماتۀ د سلگو داسوېاو خبرې مکوه

دور

دازما دسترگو تور دے
دازما دابسی زوئی دے

پئے آبار دبا با کور دے دازما دینئی رور دے
ما به غبن کینی لو بولو، ما به هر خائے گر خولو

دازما دزرهٔ به کور دے
دازما دمیبئی رور دے

چرتہ دے خوشحال دلو، ما به هلته رسولو
پئے دنها پی دمور کور دے، دازما دینئی رور دے

دے چی لوئی شولو عاقل شو
نو زما حق کینی جاہل شو

اوس زمانه ئي زره تور دے
دازما دميني دور دے

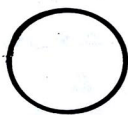
زما هم ترې زره خفه شو دگپي نرپس گيله شو
چي بي وچي دے مرور دے، دازما دميني دور دے

دور دخور لويه اسره وي
چل تهر کيني به دازه وي

په اباد دبابا کور دے
دازما دميني دور دے

چي په يو غن کيني لوئي شوي
هغه کله جدا شوي

دشطان هسي مخ تور دے
دازما دميني دور دے

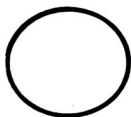
زرڳا ٻي دے دعوڻي خه ڊکائي نه خو جو پنه دے
ستا غونو دل کړو اے لاليه نور د زورنه دے

ته خو زما ژوند ټي زما زرڳا ټي زما مينه ټي
خه واپي زرگيه زرڳا ټي تانه خدائو توره دے

کله چي ټي ياد شي تو ټي اوبسکي ټي له سترگو ټي
ما به به دې پوڻي کړي ستا په سينه کښي خواورنه دے

ته چي چرته خوښي ټي زه به عمر تېروم هلته
زه به ستا رضا کوم جان دې کښي خه پېغور نه دے

ته چي د ممتاز سره د ټول عمر لوڼو نه کړي
د ادنيا فاني ده دلته ټول عمر له کور نه دے

ستا د مینې > دریو ټکوپه قلا، کښې یمه ناسته
شپه ورز پکښې تېروله > پردی خور ته یمه خلاصه

د آسمان ستورو ته گورم، ستا په کتبه دوی پوښی
جانم نوموړي بختور دی، درته گوري بی وسواسه

ته چی کوم وطن کښې اوسی زما زړه به تاسره وی
ژوندی تاسره تړی ستا زما مینه ده راسته

ما د زړه کچکول کښې ایښی ستا د مینې خیراتونه
بڼه کوزان په زما کښې کښم ناسته که ملامت

په سینه باندی به درشم ستا مقام که را معلوم شو
د ممتان د و مرکه همت شته هسی نه چی ده ناراسته

دَاخْتَرُورْحُ

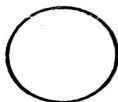
دا چي دي خُلي اختر وە ثومرە بِنه وە
چي راغلي مي دلبر وە ثومرە بِنه وە

ما دژوند خوآنە پە وارە قربان کړي
شپه شوقدر ورخُ اختر وە ثومرە بِنه وە

مسافر اشنا چي راغلو زه داچە وم
که به کورکه به بهر وە ثومرە بِنه وە

ما پە لپو به منگه راډ کولو
دے چي ناست به پە گودر وە ثومرە بِنه وە

دممتاز لاس به يي نيولے وە پە مينه
ثومرە بِنکلے مانیکر وە ثومرە بِنه وە

ستا مينه ۾ ڀڪارده نور ۾ هڻج نه ڏي ڀڪار
دنيا ڏي ستانصيب شي زمانشته به شه ڪار

بڳاهه ۾ د آسمان ستوري به چيه نوله شميرل
مطلب ۾ بل شه نه و و مه ستا به انتظار

هر شه رقيب واي زه له تا ڪله صبرين م
بس ته ۾ د زبه سر ۾ نور به چا نه ڪوم اتبار

د مينه به يا غجه ڪينې ۾ يو ڪل به تخينه ڪرے
بددم به ۾ به اوريل ڪينې يا جو ڀوم به ترينه هار

ستا مينه همتا زخيل ژوند باندي ستوما ڪرے
يو ته زما ڀڪار ۾ نور ۾ هڻج نه ڏي ڀڪار

د آسمان لمنې سرې شوې
د ماښام تېرې خورېږي

ستا په طمعه یمه ناسته
شپه به خه رنگې تېرېږي

د راتلو تکل دې اوکړه
چې وعده دې هېره نه شي

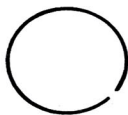
بې له تا د زرگي سره
په ماخدا اېگوښه چل کېږي

د سحر نه تر ماښامه
زما دغه بس یو غم وي

هسي نه جي لوظه نه شي
ستا اقرار دروغ بنڪارينِي

دممَٽار به ٿومره ٿونءِ وي
پڇي ستا نور انٽطار اوڪوي

بس اوس خيل وطن ته راشه
زريه هِي تاپسي شوڪيني

په هرڅه به تېرېږي - دنېک نو اکه دې نه وي
چې زړه دې پرې رغېږي - د اشناکه دې نه وي

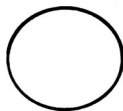
دا کور دې اے جانيه - تل په تا باندې آباد وي
چې ته پکښې گوځېږي - د دنيا که دې نه وي

باغونه سره کلونه دې همېش تر و تازه وي
بلبل دې په چغار وي - ديورا که دې نه وي

دا ستوري د آسمان دې همېشه داسې پر قېڼي
باران دې درحمت وي - د بربېنا که دې نه وي

ما مه پرېږده يواځې اندېښنې رانه چاپېر شي
هرڅو که خالق ډېر وي - نو بس ستا که دې نه وي

ممتاز د پښتني مېرمن - پروڼه بدنامه شه
که څوانه که زړه وي - د حيا که دې نه وي

وارخطا وارخطا ڪرڻم
سودائى شوم نه پوهڻم

تہ پڻ ڪومه ڇوہ لاري
زہ پڻ تا پسي ڪرڻم

ماپڻ دي خبره پوي ڪره
دآلفت انجام به داوي

مينه اوردے سور انڪار دے
زہ شپه ورڻ پکڻي سوزڻم

وَم ڪلونو ته پڻ طمعہ
ڊچمن هي ابياري ڪره

ڪل زمانصيب ڪڻي نشته
زہ پڻ دي باندي پوهڻم

خيل خيلوان

راڻي خيلر خيلوانو ڀڄي نن ڊڀره مينه اوکڀو
مرگه نو راروان دے ارمانونه به بيا اوکڀو

ڀڄي ڌارو ڀڄه يوبل پسڀي بيا روستو نو ڀڄه خه
ڀڄه ڌونڊ به ٿول يو خه ڄو ديد نونه به ڀڄه اوکڀو

هغه وراڻي مسئي اوقصي به کڀو راسهڀي
ڀڄي موڙن ڀڄه يو خه کڀن و لڙ سوڀونه به ڀڄه اوکڀو

هنم ڀڄي ڄو کيلي به موڀي زرو نو کڀي يوبل ته
يو خه ڀڄي مڄاڄ ڄو نو کارونه به ٿول ڀڄه کڀو

دا استاد زره خبه ڀڄي زماڊ پاره مرگ وه
زماڊ پوڄه کيله ده نور جنگونه به ڀڄه نه کڀو

را حئي چي بيايو حائے شو ديوييل سره په مينه
گيلې ماڅې به نه کړو و حوصلې به ډېرې او کړو

د ملک او قام د پاره د بنسټگري کار پکار د
چي ياد شو په دنيا کېنې تېس ونه به ډېر او کړو

مستان د پخوانو خلقو په څنگه بڼه مل و
اوبه په ډانگ بيلينې نه ، نعره به دغه او کړو

لوپتہ

تہ چي پئ سر لوپتہ و اچي ڊبره بنه بنڪارين پي
پنٽي پيغلي دحيا يوه بتوتہ بنڪارين پي

دينگرو ڊڪ لاس چي اوچت ڪري سرد پي پتہ ڪري ڪلي
الله گواهه دے ماتہ سمہ فرشتہ بنڪارين پي

ديلار پئ مڪيني چي گرڇي پي لڪه حوره چي پي
چي سرد پي پتہ وي ڏرونوا کيني گلدستہ بنڪارين پي

دالوپتہ خوستا د سردا خه له گوري ورته
په سر پي و اچو چي بنه پتہ په پرده بنڪارين پي

شرم حيا دي ستا په ختہ کيني اخلي وي بس
په دي خويونو به هر چا ته نه ڏرنه بنڪارين پي

په سرد پي و اچو لوپتہ خان پکيني پتہ ڪره ڪلي
ممتاز درزار شه گوره ٿومره خو خسته بنڪارين پي

خط

ماتہ دے پہ خط کبھی خدائے خیر چي خیر لیکي دي
ہنچ پري نہ پوہنم چي دي خہ راتہ و سيلي دي

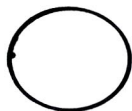
کہ دادی وي لیکي چي ما پسي ڈر پرہ مہ
دا خوشي خبري خوما پري اوريد لي دي

ستانصحتونہ زہ پلو پوري ٲول اوترم
تہ چي راپہ ياد شي ٲول مي ہغہ و سٹندي دي

خيل وطن تہ راشہ دجوارو دوری دپرہ دہ
و لي دي جانہ کوي بل ھاے ارو لي دي

داد خواندی شپي ورچي بہ ہچري بيا رانتي
تا پسي ممتاز دپرہ سگوسگوزري دي

72

د ژوند جو سنگره کښي وپريښمه زه
دا پي له تا وار خطا کيڻ مه زه

د هر ارمان گروان شلبد لے وينم
که په محل کښي هم اوسېږمه زه

ماته جوړه جوړه غمونډه ښکاري
تانه چي کله جدا کيږمه زه

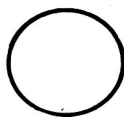
د قدر دانو قدر دلته نشته
دا سي وطن کښي حصارېږمه زه

۷۳

دېلبلا نو چالي مځ وړاندوټي
په دې ګلانو خفه کېږمه زه

لايه ماله ناګهاته راشه
په انتظار کېږي دې کېږمه زه

په مټان هغه وخت قيامت وي ځانه
تانه پي څه وخت جدا کېږمه زه

زما دزرهٔ په آئينه کښې ته ټي
د ژوند کتاب هرې صفحه کښې ته ټي

دا ټي لټا خو ځان نيمگړې گڼم
زما د ژوند هرې لمحې کښې ته ټي

بغير لټا به ژوندون څنگه تېروم
زما د زرې هرې حصه کښې ته ټي

زما د مينې امتحان اخلي ته
زما د ژوند هرې قيصه کښې ته ټي

ممتاز دې اوس د زرې پر دو کښې پټی
چې رقيبانونه پرده کښې ته ټي

حُنِي خَلَق

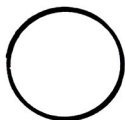
کينه وردي زور وردي حُنِي خَلَق
ڊپر پڻه کبرپڻه غرور دي حُنِي خَلَق

چي پڻه وينو د انسان هم نه مڙيبي
پڻه دنيا کښي حُناور دي حُنِي خَلَق

چي دنيا ٽوک دعقبلي دسره زار کږي
گوره ٿومره بختور دي حُنِي خَلَق

چي بگاڙ سبا د خدائے ياد کښي مشغول وي
خدائيگو هر چانه بهتر دي حُنِي خَلَق

ممتازن ورشه پخيله ئي پخلا کږه
چي له تانه مَرور دي حُنِي خَلَق

شته پھ سپرلی کبني دپر کلونہ شته دے
نوما دپارہ دپر غمونہ شته دے

سپيني سپون مي کله ميگے جوړي
ستا پھ زرگی کبني هم داغونہ شته دے

دخيل اوريل دا پچ وخم چي گورم
دومره قسمت کبني زما ولونہ شته دے

دپر شوگند ونه خودي اوکره جانہ
لا د ممتاز زرگه کبني شکونہ شته دے

تہ پي پکيني نہ پي اشنا زہ پيہ خلقو خہ کوم
سترگي پي رندي شہ زہ پيہ دغو سترگو خہ کوم

تولہ شپہ پيہ طمعہ يم سکرکيني سترگي پيہ کرم
راشي رالہ نوب کيني زہ پيہ دغہ راتلو خہ کوم

زپہ نہ زپہ تہ لاروي قول عالم راتہم داواي
تا پيہ لارکيني پريبنوم زہ دزپہ پيہ لاروخہ کوم

مور

په فکرونو اوسوچونو کښې

۱. ښه زما لخت جگره

۱. ښه زما د زړې سره

۱. ښه زما د سترگو توره

۱. ښه زما د زړه پټوره

په چې تڼه نه و پيدا شو

په نامه وېش يا د شوي

زه به ستا ومه په طبعه

خلاصه وم له هر غم

په خيال کښې په سوچونو کښې

ستا ځاکه مې جوړوله

بس د مينې يو دنيا مې

په نظر کښې چو رښه له

تصویر کښې مې لوبو له

په شکل به مې گوتو لي

په سختو او تکليفو نو

راغلې ته په خپل وختونو

ستا خندا زما دپاره
بهارونه نمورېدل وو
ستا ژبا زما دپاره
کاینات نسکورېدل وو
ستا په سترگوبه پو بښد مه
په هر حقوي دې رسېد مه
ستا زما تر منځه کله
خه عجیبه شان رسته وه
د فکر ونو او سوچونو
يو عجیبه سلسله وه
چې چې وخته اوده نه شي
چرته اوبه پاتې نه شي
هسې نه وي خوب درغله
چرته کت نه شي لوېد لے
نموچې لوت شوې د زړه سره
زه دې فکر کېم او تره
هسې نه بهرته لار شي
خه ضرر درته پېښې نه شي
زما زړه کېنې وسوسې وي
زما دغه دغه اند پېښې وي

گني ته اوس بسه عاقل ٿي
هسي نه ٿي نا قابل ٿي

تو ڀه سڀينه بڙيره زوئه هم
مور ته هسي ماشوم بڻڪاري

زويه خدائے دي نڪهبان شه
هر مشڪل دي تل آسان شه

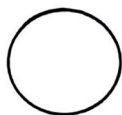
ٻي مور مره شي ٻيڪه پوءِ شي
ٻي دنيا کڻي ٻي اسري شي

بيا دمور قبر ته ٿاري
شپه او ورڇ بيا داسي وايي

موري تا پسي خفه يم
ٻه دنيا يواڻي زه يم

تو مور اوس ديانه لاره
را به نه شي بيا دوباره

ممتاز اوس به خفگان شه ڪري
ٻه ٽي وخت به ارمان شه ڪري

د بڼو د سر د پاسه
بوج د اښکو مې درنيرې

زه د خان نه خیرنه يم
تر مې اوبښکې مې تخيرې

ستا د يو ترخې خبرې
زور مې دومره زړه له ورشې

لکه ټوک د غر د سر نه
چې په زمکه راغورزيرې

د بنگړو شرنکار مې اورې
د سلگو مې خبرنه شو

ا زما ساده جانان چې
په کوم جهان کېنې اوسيرې

نن د باران شپبه او بده شوه جوړې
د اوښکولار په مخ خوره شوه جوړې

د تودو اوښکو زور کمېږي رو رو
د اُمیدونو شمع مړه شوه جوړې

نن به ورځم د یو تپوس د پاره
د صحبت لاره کزه شوه جوړې

و ږم چې د سین په چپو ځان لاهو کیم
بنکاري نصیب کښې مې تیاره شو جوړې

ممتاز په هر چا د پر اُتبار کولو
حکله خو هر خوانه خفه شوه جوړې

بڻه اخلاق

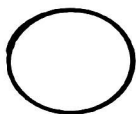
لارې او کوڅې درباندي ښې ښکاري
ته چې مشرکشر ته سلام کوې

نه دې په دولت او نه عزت کم شي
ته چې په خوبه نوله خوب کلام کوې

بگرځې ته په مزکه خواسمانې ته
ته چې د پردې خپل احترام کوې

ته به د مهر چا زړه ښې اوسېږي تل
ته چې ښه خملت په هر مقام کوې

زه ممتاز له تانه خفه کېږم نه
ته خو نصيحت ماته مدام کوې

په ليمو بامندي راواوړی
په ننگو اوبنکې خورې شي

په مگړپوان بادان باران شي
په خولم کبني بي راتوي شي

د زرگي په غم بنادي کبني
ددې سترگو پوره لاس وي

کله خاندي به بي واره
په ژرا به کله سرې شي

دانمکيني اوبنکې مگورم
تومي ترپي راته بنکاري

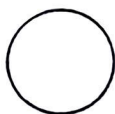
ماڌ زرهه غم پيٽه ڊه سائڻي
دوي پنه هه تودي تودي شي

زه خو هر چاته دا وائيم
زما هنج غمونه نشته

نوييا زرهه جي داسي وڻي
اندرون ذري ذري شي

چي ذرهه به رنج اخته شوم
نو زه پوي شوم جي ته چل ڊه

مستان اوس پنه دغه لوي شوم
چي جي هر چانه کيلي شي

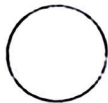
کیلہ دے پہ سر سترگو، دے کپے سرہ بہ گورو
نن راشہ در رکہ سرہ دے قصے سرہ بہ گورو

راخہ در قیبا نو پہ سر، توری خاوری واپوہ
راشہ زمانوالہ، دے پتئی سرہ بہ گورو

زما وستا تر پنچہ، در قیبا ہواوخہ کار نشہ
خپر دے اے جانیہ دے لا بچی سرہ بہ گورو

ماتہ د بیلتون دتوروشیون خبری مہ کوہ
اوس خورنیا ورخ دہ دتیری سرہ بہ گورو

خیال کبھی مے دورچی، او د شپی مے پہ نو بونو کبھی
ممتاز در نہ لوکے شہ ستا و عدی سرہ بہ گورو

ستا مينه لاليه دروغترنه شوه
لار د صحبت راته اغزنه شوه

ثومره په اخلاص ياندي درغله وم
هره يو خبره ستاشکمنه شوه

تا پکښې گډون د فرېب وکړلو
ثومره پاکه مينه وه خيرونه شوه

نه زما زاري نه مې منت مې
مينه دې لاليه کبرترنه شوه

ته نو په قدم قدم جي لوظه شوې
خکه خو ممتاز دومره غمترنه شوه

لور

مستہ مستہ گرچی جوئی وایہ پتہ کوم خیال ئی تہ
خاندی خوشحالین یی، دبابا دکور مشال ئی تہ

تہ چي شوپی پیدا نوهغه ورخ نه دبل چاوی تہ
تہ بناسته کونتره ئی، ناسته پتہ دپوال ئی تہ

ستا طلبکاران خوجوئی، هرخای ستاپه طمعدری
خان نه خبرنه ئی چي راگره پتہ کوم جال ئی تہ

تہ دمور ملگری دبابا دسترگو تور ئی تہ
تہ دسپوز مسم خور ئی او پوره پتہ خیل جمال ئی تہ

تا دبابا کورپتہ خیل هنریاندي دنها کپرو
ثوک دي خوش قسمته چي دچا راوتے قال ئی تہ

تہُ غُبرت د دونو د بابا د سر شملہ یُ تہُ
چر ی سیکہ مہ شہی پد رشتیا قیمتی لال یُ تہُ

تہُ د پردی کور یُ مور د ی ہر وختی پر پستانہ وی
تہُ کہ پتہ گودر یُ یا ولایہ پد دہوال یُ تہُ

خہ او کرمہ لوری د اد خدائے اور سول لاریہ دہ
خدائے د ی جدا مکراہ جو جدا رانہ فی الحال یُ تہُ

تہُ بہ شہی دادا زہ بہ د ی کور کینی سودائی شہ
مگر حتم بہ ہول کور کینی چہ بہ لوری پد خہ حال یُ تہُ

تحت خوبہ زہ د کرمہ خوبخت د ی در لہ خدائے در کوی
شہ او ور ح می خدائے تہ ممتاز د غہ بی یو سوال دے

شپه د انتظار

غمه نیمه شپه وه هر طرف چپه چپیا وه
د سڅې ابادۍ نه جوړه شوې یو بېدیا وه

وعدۀ یې وه د راتلو خکله زه وم په انتظار
یوزۀ ومه پرېستانه یوزرکے ده په درزار

خان سره لگیا وم هم کول هم یې رپېل
ستوري په خندا وو خندېدل او مسېدل

ډېره اوږده شپه وه په هېڅ رنگ نه تېرېدله
یوه یوه لمحہ لکه د کال به تېرېدله

زړکے یې په درزا شو خه کشا یې واوړېدله
ماوې جوړې هغه دے خو پشو وه ز غلېدله

ناخا پيه ٿوڪ ڏيوڪا پيه لاس زما پيه لور راتللو
خدا ايلگو چي ٿوڪ نه ڏو اورڪه وه الوتلو

پر پوتنه ڪٽ ڪٽي ٿه پي ٺانر غونڊي ڏمه
زڪا پي لونهه باندي حيرانه غونڊي ڏمه

سترگو ڪٽي ٺي خوب وه غوزميه وه ننا قران
حيرانه وم چي ٽنڪه به زرميه شي پيه قران

پيه ڊي ڪٽي ٺي نظر شو ستوري ڊاسي پر ڦڦڦ
ڊري ڊري ڊيوپي ڊي چي آسما ڪٽي بلبل

سپون ميه ٺي تر نظر شو پتبه پتبه خند بدل
ماته به ٺي ڪنل نري نري به مسدل

ٺي شميه واره ستوري ڪر چايس تر ٺي تاو بدل
په شمعي ڊٽنگ غونڊي ڊي نه زار بدل

دنيا ڊسپون ميه ڪار ڊي لکه شمعه بلبل
ما ورته ڪانه او خدا ايلگو چي ڊا مسدل

ما وې پېچې اے سپوږمه زما آشنا نه خه خبرې
اے بنگلې سپوږمه دېې و فانه خه خبرې

سره شوه په خندا اورا تر شوه داسې گويانه
واوره دچا او د وفا قصه له ماته

زه هم په زړې کې ستا په رنگې يوارما لرم
زه هم يو آرزو او تمنا د تا په شان لرم

ستا که په زړه کوي مسيدلي پر مرونه دي
زما هم دادي زړه باندي يو تو سوي داغونه دي

ما هم د وصال په طمعه غرونه نرولي دي
ما هم انتظار کې د پر عمروندارولي دي

ما هم په دې لار کې دېرې شې شو گيرې کړي دي
ما خو دې نه سختې سختې هم لا ترې کړي دي

ما دچا دپاره مسېدل هم ازده کړي دي
ما دچا دپاره خندېدل هم ازده کړي دي

زڙه ٿڙي غفله شوڀي مورو ترپنه ٿله ڀيم
ڊي دنيا نه لڙي ڊڙو ڊڙو ترپنه ٿله ڀيم

ڇي زڙو ڀي صبر نه شو آخرييا ورله راغله ڀيم
اڀني ماته گوري ڊاڊي پيا ورله راغله ڀيم

خونٽي ڊرائلونه ڊي نونه راڄي آشنا
خدا ڀيگي ڊي نه ڀي به خه راڄي آشنا

اڄي ممتاز اوڊه شه ٿول فڪرونه ستا عبثي
مه زياتو غم ڊي ڊاغونو ڊي هم ڀي ڊي

ڀي ڊي کڀي يوني غونڊي چيه ڊهو راغله
سترگي ڀي شوڀي پڙي پڙي راڀانڊي راغله

اوڙو ڇي شوم اوڊه نو ڊغونو نه شوم خلاصه
ڊڙو ڊمه سترگي ڊفڪرونه شوم خلاصه

سڪرچي شوم راويغله نوستومانه غونڊي ڊمه
ڊي خيل سوي قسمت ته زه حيرانه غونڊي ڊمه

لُوبِي

تہ چچی جدا زمانہ گرجی دایہ خہ شی
جانانہ بنہ بہ نہ شی کہ زہ درنہ خفہ شوم

زما د دوارو سترگو توره
دابی لہ تا یمہ شمکوره

ستاپہ لیدومی دزرہ کلی خورہ شی
جانانہ بنہ بہ نشی کہ زہ درنہ خفہ شوم

ما وہ ژوندون تاسرہ ترے
اوس رانہ گرجی جدا وے

ستاپہ جفا بانڈی می دہر زہ کے خفہ شی
جانانہ بنہ بہ نشی کہ زہ درنہ خفہ شوم

دا ژوند خو بیا نه راجی جانده
ولی جدا گرخی زما نه

چی مون جیدا یو د غما زرگه به بنده شی
جانانه بنه به نشی که زه درنه خفه شوم

ماته د زړه په لار نزدی شه
غم می شی لری په دی پوی شه

ته مالده راشه چی دا غر غماز کچه شی
جانانه بنه به نشی که زه درنه خفه شوم

ممتاز په دغه نه پوهی ری
جانده کیله دی په خه کی بی

دینی لار هسی نه نیمه لار کینی دوه شی
جانانه بنه به نشی که زه درنه خفه شوم

96

لوبه

جانانه کله به راچی زړه ې ډرېږي
بي تا، نه څه لارېږي لاليه کورته راشه

په ډرا ژاړم سود ې نه شي
بېلتون ې اولي په زړه غشي

دا ې لتا ې جانه زړه کله صبرېږي
بي تانه څه لارېږي لاليه کورته راشه

ستا جدایي ده ډېره گرانه
دنیا په ما باندې ده ورانه

بکه باران غونډې مې اوبنکې راڅڅپړي
بې تانه څلارینې لالیه کورته راشه

ستا دراتلو به څه حاجت شي
د جنازې کټ مې چې اوچت شي

مړي بیا کله په ډرا راژونډي کيږي
بې تانه څلارینې لالیه کورته راشه

فرياد

زه به خه درته بيان كرم
حقيقت به درعيان كرم

ژوند هي خه رنگي تيريبي
بس يو پته دے کميبي

كله كله فكر اوكرم
خيل ژوندون ته نظر اوكرم

ماشورچه ده چي تاويبي
بس يو پته دے کميبي

هر يو کس په دې دنيا کښې
ژوند تيري په دې سودا کښې

چي به هرڻه زما کيڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

په چا بنه وختونه راشي
پتول غمونه ترې په شاشي

په هرڻه الله پوهيڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

مٿان دغه بس يو کار ڪه
غم دهر چا په هان بار ڪه

خدا ته په دغه خوشحاليڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

شاہین

دخپل زوئے کرنل ضیاء (رچی پائلت دے) دا ڈکیرنہ

۱۷ شاہین پھیر ، ۱۷ دھت زویہ

۱۷ پہ رشتیا پستونہ ، ۱۷ عبرت زویہ

۱۷ جذبی خاوندہ ، ۱۷ دھوا زمریہ

۱۷ ارادہ خاوندہ ، ۱۷ دفضا زمریہ

۱۷ ستا ارادہ پنہ دہ ، ۱۷ ستا ارادہ منمہ

۱۷ جذبی نہ دکہ ، ۱۷ استاجذبہ منمہ

۱۷ شاہین پھیر ، ۱۷ شجاعت تکرپی

۱۷ طاقت نہ دکہ ، ۱۷ طاقت تکرپی

۱۷ دفضا زلیہ تہ دسیلہ نہ تہ تہ

۱۷ تہ تہ نہ دکہ تہ تہ تہ نہ تہ تہ

اے درفتار شاہینہ ، داستارفتار منمہ
اے پہ رشتیا بنکاری ، زہ دی دابکار منمہ

قائلہ ستا دینچی ، داستا پنچہ منمہ
نہ جی خطا دی شوغہ ، داستا شوغہ منمہ

قائلہ ستا دجرات ، داستا جرات منمہ
اے دشاہین پنچہ ، ستا شجاعت منمہ

زہ دی غیرت منمہ ، خودانہ ناست خہ لہ ی
داغلی پلے غونڈی ، داسی ناراست خہ لہ ی

مٹا دی غونڈ کپے وی ، داتہ مدھو وی ی
زما توردنہ زویہ ، داسی خاموش وی ی

جو پدہ آرام بانڈی ، تہ عادت شوے ی گنی
پہ دپس ناکام بانڈی ، تہ عادت شوے ی گنی

اوس خو دپینو کپنی ہغہ ، زہ تسمہ نشہ دے
اوس دی پہ سترگو بانڈی ، ہغہ پردہ نشہ دے

اوسن اوتلے شې تہ ، برہ ختلے شې تہ
پاس دھوالہ پردو ، لربر وتلے شې تہ

اوس تہ آزاد ئي شري، اوس تہ خندا کولے شې
پاس دفضايہ سينہ، تہ مشغولا کولے شې

پي خہ دي زيہ غواري، هر خہ آزار کولے شې
خوکہ خيل خان باندي، خہ اعتمار کولے شې

پاسه يقين اوکړه تہ ، وزر نہ کار واخله
دا پاس فضا اووينہ ، نظر نہ کار واخله

اے دفضا بنکاري ، لاندي ټکړو تہ گوري؟
اے دشاھين بچيہ ، پاسي تیکو تہ گوري

تہ خہ ټپوس خونہ ئي ، ستانوم شاھين دگوري
دا دشاھين دپارہ ، دپړلوي توهين دے گوري

يادونه اُميدونه

اے دمکي زمکي بيا رايا ده شوپي
بيا زما پيه سترگو کني آيا ده شوپي

نن د خدائے دکورنه خان لوکے کچه ته
تاو شه ترې راتا و شه چي نايابه شي

دا ساعت چي ترشي بيا به رانه شي
خلاصه به دغم هره فريا ده شي

زه ذره پيه سترگو کعبه وينمه
ولې زما سترگو ته حبرانه شوپي

دا ارمان دهر مومن پيه ذره کني ده
ته ممتان جوړاوس وينه له خوا به شوپي

پښتون

زۀ د پښتون لور د پښون خور د پښتون مور يمه
ډکه د پښتونک پښتنه د پښتون کور يمه
زۀ د مينې پنگله خو دشمن دپاره اور يمه
زۀ يم پښتنه لوکے لوکے له پښتون دور يمه

دا زما پښتون روکي خو هرچا پترند لے دے
داچي د غبرت غرتہ دے ټول عمر ختلے دے
داچي په پښتو کښي قومره بره رسد لے دے
داچي په عزت باندې هر کور کښي زېږېد لے دے

دے چي اقرار اوکړي بيا تر کله دوستو کښي نه
دے چي قدم داخلي نوبيا همېرې خو يښي نه
دے د همت توره دے په يو طرف چلېښي نه
دے همتي توان دے مصيبت نه نو وږيږي نه

دے د دور وجود د خپلو مټولو پي لھاقت گټي
 دے د غور پروڼي د آسمان نه هم اوچت گټي
 دے د پردي مور عزت د خپلي مور عزت گټي
 دے د مور خدمت دمور د لښو لاندي جنت گټي

دے پي خټه دخت توان وي نو محفل به د جرو وي دے
 خټه دخت پي بوداشي نو بيا مشر د جرگو وي دے
 د حق سره ملگره هم د خپلو د پردو وي دے
 دے د اسي مخلص دے پي هر دخت د مشورو وي دے

سل کارونه پي بنه دي نو يو داي بد عادت دے
 دچا سره پي وران شي نو بيا دے لو پي مهيت دے
 نو بيا نه پخلا کي دي په جرگونه په منت دے
 هر خټه په سين لاهو کړي په نو دم پړيو ساعت دے

دے پښتون روکي ته زه بس دومره نصيحت کوم
 صبر نه کار اخله دوره زه درسه منت کوم
 بيا به زه قيصي دي په مرهاي د شجاعت کوم
 زه ممتان به غر روره ستا په شرافت کوم

نعمت

ستا نيکي نه ضائع کيږي
دابه هله پکار بيږي

توک که دې باندې پوهيږي
دين دنيا به دې بڼه کيږي

نېت دې هر بنده ته بڼه کړه
دا توبڼه د خان سره کړه

مرگ نه پس به هم ياد يږي
دين دنيا به دې بڼه کيږي

مرگ نه پس خوهرڅه تر شي
توک چې تور لحد کښې گهر شي

بیا به هلتہ کنی خہ کی بی
دین دنیا به دی بنہ کی بی

پہ دنیا کنی بس یو کار کرہ
غم دھر چا پہ خان بار کرہ

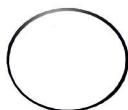
خدا ئے پہ دغہ خوشمالیری
دین دنیا به دی بنہ کی بی

خدا ئے انسان دے پیدا کرے
اوپہ دی ئی دے پو ئی کرے

پہ نیکی خدا ئے خوشمالیری
دین دنیا به دی بنہ کی بی

ممتاز هر چا سرہ بنہ کرہ
داتوخہ د عقبی او کرہ

دابہ هلتہ پکاریری
دین دنیا به دی بنہ کی بی

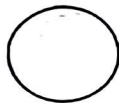

مينه چي پيدا شي فنا کيڻي نه
زره چي بند يوان شي آزاديڻي نه

دا دغم تيري ٿومره فوري شوڻي
اوبنکي بلوم خورنھا کيڻي نه

اے داسمان ستور و پيءُ جرگه و زخم
يار مې مروردے پخلا کيڻي نه

خنکھ دي ممتاز نه زرگه صبر کرو
نوڪ نو داوري نه جدا کيڻي نه

تا چي په سلگو سلگو کښي تېره کړه
مانه نو دې خپله قصه هېره کړه

اوس خو به خبرې هرځای کيږي نو
تا دراز خبره چي برسېره کړه

دا نو يو وپه غوندې خبره وه
تا هسې د بلې نه نن ډېره کړه

زه در سره مينه په اخلاص کوم
تا مينه شكونو کښي راگېره کړه

ما وېل په مرگ به جدا کيږم و نه
تا مستان د ژوند په لار کښي هېر کړه

مینه

دُ عشقِ سمندر کبھی د مینہ یو کشتی دہ
موبن دوارہ پکبھی ناست یو تباہتہ سینہ سپو بندہ

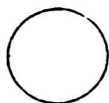
دا تن زما د پارہ پرون نہ د پر بہتر دے
لا لے مہی خوا کبھی ناست دے نری نخہ سیلہ دہ

دنیا نہ ناخبرہ ہر چانہ جی نصیر ہ
نہ لے نہ مالت شہ نہ کورنہ حویلہ

د گل نو شوی چھی ورشی بورالہ پہ چن کبھی
تاوین یی دکلانو تیارہ کہ ترو بندہ دہ

خمار خمار موسم دے د مینہ انتہا دہ
آواز دلری راشی خوبہ پنکھی شپیلہ دہ

ممتاز غموندہ ورک شولالے مہی راروان دے
وسن خاندہ نو شحالہ پزہ د غم وروستی سنگہر دہ

ستا دڪبر انتها ده ته پوءِ نه ئي
دا قصه بگکا صبا ده ته پوءِ نه ئي

مال دولت خود لاس خیر دے جا پوءِ کره
تا تر لپي چي پرې ملا ده ته پوءِ نه ئي

محبت خود شوک په زور کولے نه شي
دا خبره د رضا ده ته پوءِ نه ئي

راز د ميني خلق پت ساتي نادانه
ته په هر خائے کبني گليايي ته پوءِ نه ئي

دخيل زبره علاج دي او کره ته پتخيله
ممتاز ولي لا پروا ئي ته پوءِ نه ئي

داچمن

زه یو ورځ کله شنه ته لایم
ماوے سپل دکلو کرمه

د بورا په شان به زه هم
هر یو کله به پکلو مه

په چمن کښې گرځېدمه
هر یو کله ته اودرېدمه

شین چمن رنگ رنگ کلونه
زما زړه وهل ټو پونه

نو یو کس دکلو خوا کښې
گرځېدو په دې سودا کښې

پچي دا ٽول ڇمن زما دے
په هر گل ۾ي زره شيدا دے

کله گل شوکئي له بوٽي
وي د کبد لکه چکي

کله پانهي راشوکئي دے
هوا کني الوزي دے

په مستي داسي روان دے
لپونے د بيان دے

ناکھانه داسي غبن شو
دمالي آواز برگ برگ شو

داته خه رنگي بدبخت ۾ي
گل شوکے دهر ۾ي تختي

مادزه ويني ورکي
دا ڇمن ۾ي اباد کي

در چمن تو دهر چا دے
هسي نه يوزخي ستا دے

د مالي په دې نصيره
شوم نحو شماله در په سه

در چمن زمونږ چمن دے
در وطن بنکله وطن دے

حفاظت به ئې کوو مونږ
هر آفت نه به ئې ساتو مونږ

گیله

دهنه تور سرې چې دچا د خاوند په قبر غورېدلې
خهرې لاهغسې تازه دي

گیله نو خدايه نه کرم
يو خبره هسې کومه

زه نومره بد قسمته يم
چې به او بڼکې تل تخومه

زما قسمت نو بڼکاري
تورو شپو کښې دے ليکله

رڼا خو نه بڼکاري
په تيارو کښې ژوند تېرومه

هرڅو که زړه دواړه کرم
چې په صبر به وخت تېر شي

د غرنه او پخت غم دے
دابه څنگه زه سر کومه

د ځاني ژريا خو نه کورم
دې: پخو ته خفه کېم م

ته صير خدايه وركې ي
دوئي به څنگه پخلا کومه

ما دا طمعه کوله
خو شعلي به چرې راشي

اوس څه اووايمه خدايه
چې د څه طمعه به کومه

ښه ورځ مې لوه خفکان دے
په حساب ئې نه پوهېن م

د زړه زور مې اوبه شو
نور طاقت به پيدا کومه

چاپېره ځان نه کورم
په تير وکني شو مه گېره

په کومه ډډه اوځم
ځان به کوم نخواستو رسومه

د ژوند ملگره لارو
تورو خاورو کښې رونه شو

يو اځې شومه پاقه
اوس به دغه ژبا کومه

ځان ته به نه گورم
کله تا سره وعده کوم

دا ستا پر پښې يا غيچه به زه
په صبر تازه کومه

د هرڅه ته مالک مې
خدا يه تاته مې دا سوال دے

بې ته مې مدد اوکړې
نور د هسې طبعه نه کومه

118

ببگاہ مې د آسمان ستوري په چپه خوله شمېر ل
مطلب مې بل خد نه و، و مه ستا په انتظار

د رقيب دې هر شخړه وايي زه تانه نه صبرېزم
بس تې مې د زړه سرې نور په چانه كوم اتبار

د مينې په با غچه کبني مې يوکل په نخبته کړه
د دم به مې په اور بل کبني يا جوړوم به ترې نه هار

”زوی مور ته“

ستا د خوري خولي ته زارشم موري
ستا د عاكانو باندي بارشوم موري

تاچي په خه خوارولوئ کي يم خه وپلشم
دا ستا احسان زه په دنيا کي خلاصولئ نه شم

زه چي پيدا شوم نو په هيم نه پوهيدم موري
دا سي نادان وم چي به هسي ژر پيدم موري

په خه خوارو او په محنت باندي دي لوئ کړم^{زه}
په اشارو او په خبرو دي بيا پوئ کړم^{زه}

ته به وي وينه ولي زه دي او ده کولم موري
په پستولاسوبه دي زه ورو ورو تپولم موري

په زر قربان به دي ديد و منع کولم موري
خان دي کړولو ولي زه دي آبادولم موري

دَ ژوند په دې کتاب کېنې تخښه کوم یوځای کېنې کېن دم
زه کومه پانیه اولولم او کومه پکېنې پرېن دم

په هرې یوې پانیه کېنې جَد ا د غم داستان د دے
زه کومه قصه او وایم او کومه پکېنې پرېن دم

د دې نه خبرنه وم چې به دا قصه هم کین ی
زه لایمه لاهو شومه اوس خه به را وپتېن م

زما قسمت دې خدایه په تیاره کېنې دے لیکلے
زه نورمه تیند کونه نوزه چرته قدم کین دم

زما توره نصیبه په رشتیا د غم نه دک ی
زه خه تاسیر اوس او کومه په چل ی نه پوهېن م

خبره ستاد مینہی دھر چانہ زہ پیتومہ
ستامینہ لوئے سوغات دے زہی زہ پوری لگو

دا مینہ لوئے نعمت دے ہم پہ دی دنیا جنت دے
ستامینہ پی پی مل شوہ نور پدھر خہ اور لگو

لائیہ مہربانہ تہ جد ا مہ شی لہ مانہ
دا ستاد راتلو لاریہ پدہ بنوزہ جارو کو مہ

فن راشہ دزیرہ سرہ دھچانہ مہ کو ویرہ
پد طمعہ درتہ ناستہ بیم پہ زہہ خال لگومہ

ممتاز نموتبولہ ستادہ ستامینہ کبھی ہی سودا
زہ ستاد صحبت خبر پی کلہ چاتہ کو مہ

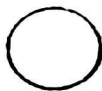
په هر طرف چي چي خي نوزه به ستا دلاس هماغه شم
ما مه پي پي نده يواخي زه به چيره وارخطا شم

بي تانوزه ژوندون هيو وپه ژوند نه حسابوم
ته ولي راته واي چي زه پاتي تر سبا شم

رقيب زمون تر منځه دنقرت لاري تو کلي
د هرڅه به صفاشي نوکه زه درنه چي خلا شم

برباده زندگي ده ، هنج په چل خي نه پوهي م
په کومه لاره ورشم او په کومه تري نه راشم

ممتاز داسي صادق ده چي هرڅه به هواري کړي
نوته دي نيت صفا کړه چي زه پوهه په رنيا شم

نواره ناره زندگي شوه په غمونو په فکرونو
هسي ژوند لره خواري شوه په دې دومره تکليفونو

د غمونو په دلدل کبني نه د خان نه د جهان شوم
هسي تېره مي گواني شوه د دنيا په فرېبونو

د سبا په طمعه ناسته، د ما بې سام تياره لانه په
په ژرپا مي سترگي سرې شوې، په سلگو په فريارونو

زه غوڅيل فکرونه نه کم، تا پسي مي زړه خوږېږي
پچي ته خه رنگي لاهو شوې د اجل په دريا بونو

په رضا د خداي رضايم نور صبر سوال ترې کړمه
خدايه ته ناراضه مه شي زما په فريا دونو

د بنده طاقت ته گوري، امتحان مي هومره اخلي
خدايه ماله طاقت را کوي په دې سختو ساعتونو

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**